

bromera

Isabel-Clara Simó

Dora diu que no

3ª EDICIÓN

DORA DIU QUE NO

Isabel-Clara Simó

ESPURNA
bromera

AL METRO

Són les cinc de la vesprada i el metro va quasi buit. Dora seu, amb la bossa entre les cames, la motxilla a l'esquena i el cap cot. S'acaba de comprar uns texans, i està més que contenta, perquè estan molt bé de preu i li escauen com una pell. Quan viatja amb metro, li agrada comptar les estacions, però ara ha començat a divagar, i pensa aquella mena de trossos de coses que després, quan retornes a la vida real, fugen i s'esmunyen com sargantanes sota les pedres, coses que són petites i que et bressolen al ritme de la marxa del metro com si una força tel·lúrica et gronxés i t'invités a fer nones.

«Demà me'ls posaré, els texans. De segur que amb la samarreta tigrada fan un bon conjunt, i se'm veu el melic. Tant que he dit que jo no aniria ensenyant el melic...! Només em faltaria acabar amb un **piercing!** Tanta angúnia que em fan! I encara més els tatuatges, perquè les agulles em fan por. Por i fàstic. Som una mica com un ramat d'ovelles, que acabem fent tots el que ens diuen que cal fer, com

si algú hagués tocat el xiulet i hagués dit ara tots vestits així, o tots a menjar o a xarrupar allò. Em fa ràbia que siguem tan mimètics. Però més ràbia em fa ser diferent, ser rara. Això és insuportable. A la mare li hauria agradat, que portés el melic a l'aire. Sempre deia que qui no té panxa, fa bé ensenyant-la, i el pare deia, i què, doncs?, el qui no té cul també fa bé ensenyant-lo? I ella: i tant! I la que no té mamelles, pot anar per la platja o on vulga amb la pitrera a l'aire? Clar que sí, feia ella. I ell: i el que no té pardal, o el té curt, què ha de fer? Ensenyar-lo? No, home, no: s'ensenyen les coses que fan goig; les misèries del cos s'amaguen; les boniques s'exhibeixen. I reia. La mare reia massa fort, era el seu vici.»

Dora sent un glop, un glop molt familiar, de ganes de perbocar, que li puja del fons de la gola, però fica mà a la motxilla, inclinant i contraient una espatlla, i troba el paquet de xiclets. Se'n tira un a la boca i mastega amb avidesa. El mentol escampa el principi de nàusea.

Per deixondir-se, mira al voltant: quasi no hi ha ningú. «Si un vagó va sol del tot, eh que fa una mica de cosa? Tan irritant com és un vagó massa ple, i ja veus, al contrari, buit del tot, és inquietant. Et sents inerme. Com si t'haguesses exposat sota

una llum massa forta i no sabesses, tota enlluernada, qui t'està guaitant. Hi ha una parella madura que seuen junts sense dir-se res. Cadascú mira a una banda diferent. No hi veuen res a través de les finestres, és clar, com no hi veu res ningú que circule per sota de terra —com els talps—, movent-nos per galeries subterrànies, i tan acostumats que ni ens adonem que tenim molt de pes a sobre del cap; un bon dia, ens trobarem que hi ha un vidre, de dalt a baix, com fan amb els terraris perquè guipem com viuen les formigues, i elles caminen per les seues alambinades i laberíntiques sendes corpreses de la lluminària que entra a través del vidre i d'aquelles gegantines siluetes rosades que les miren. Diuen que quan una parella fa anys que estan junts es nota perquè seuen junts, en un restaurant, en un bar, en un metro, sense dir-se res en tota l'estona. És horrible i és trist que s'acabe la conversa. O és que la conversa, la de les parelles veteranes, és millor defugir-la perquè està enverinada?»

Enfront d'aquesta parella muda hi ha un jove amb els auriculars posats, els ulls tancats i seguint el ritme colpejant amb els dos dits polzes el seient, enmig de les cames. Una mica més avant, i més a prop de Dora, hi ha dues dones grasses, amb els peus envoltats de bosses de plàstic, que parlen i

riuen a propòsit d'un ximplet de la feina; tenen pinta de funcionàries, de funcionàries poc qualificades. Dora ho sap, perquè ho ha après molt bé: quan algú parla malament de la seua feina, és un pobre diable; els que pinten alguna cosa, diuen que la seua empresa és la repera. Tot va d'acord amb el salari que guanyes. El bon i el mal humor també. Mira si som poca cosa, punyeta.

Una mica més endavant de Dora hi ha un xicot. Seu d'una manera peculiar, perquè ha plantat tots dos peus al mig del passadís. Com si l'ocupant de la banda de la finestreta li hagués demanat per eixir i ell, en comptes d'alçar-se, hagués girat el cos, i després, capficat amb el llibre que llegeix, s'hagués oblidat de redreçar-se. Perquè està llegint, tan submergit en la lectura que abaixa el cap envers el llibre una mica més del normal. Se li veu només la coroneta de la clepsa, poblada de cabell arrissat i curt, fosc. Des d'on és ella no pot saber què està llegint que el fa anar tan concentrat. Entotsolat.

Tot ell és rabassut. Gras, no, això no, però és ample: les espatlles molt, però les caderes també, i s'endevinen unes cuixes massisses sota els pantalons de cotó fi, i això que l'estiu ja l'hem deixat enrere, i que el mateix xicot porta, aixafat entre el cos i el respatllet del seient, una parca, i calça botes d'aque-

lles de muntanya que van tan bé per a la pluja. Però encara du pantalons d'estiu, d'aquells prims, i fins i tot una camisa de mànega curta. Quan s'acaba l'estiu, ningú no sabem com començar a canviar de roba –igual que quan s'acaba l'hivern–, i per això, de vegades, passem tanta calor o tant de fred, per una mena de timidesa, per una mena d'excessiva prudència, per una resistència al canvi. Si Dora s'inclinava cap endavant, potser podria llegir què diu al capdamunt de la pàgina del llibre d'aquell xic, que potser és el títol del llibre, o el nom del seu autor. Com que té la cara completament abaixada, no sabia dir l'edat que té, però la resta del cos és de persona jove; de segur que no arriba als trenta. En aquell moment, i donant-li un ensurt per la violència sobtada amb què ho fa, el xic gira full i aixeca els ulls cap al primer rengló. Dora desvia la mirada a l'acte, per si la sorprèn espiant-lo, però veu que no, que continua igual d'interessat en la lectura. Li crida l'atenció que ara, que sí que li veu un bon tros de cara, el trobe tan atractiu. Dora fa temps que no pensa en xics ni en altra cosa que els seus propis problemes. És només una vesprada de tardor plujosa en què el metro va massa buit. Palpa, d'esma, els pantalons doblegats a dins de la bossa de nanses i experimenta un nou plaer en compro-

var que són de tela elàstica, que és tan còmoda de portar i tan avinent per anar cenyida.

Dora té un bon tipus, i ella ho sap. Però la mortifica la seua alçada. És massa baixa. Ja en té dinou i gairebé tots els que coneix li passen un bon tros d'alçada. Ella creu que ja no creixerà i una dona que és baixa ja pot ser guapa, ja pot tenir bon tipus, sempre passarà desapercebuda. Ni somiar-ho, això de ser una «tia bona» que diuen ells. Tampoc és bo ser massa alta, perquè aleshores crides l'atenció; quan vas esperrucada o tens les cames per depilar, també. Però posats a triar, Dora hauria preferit ser alta com una espingarda i que li diguessen si juga a bàsquet que no ser un tap de bassa. Ja se sap que ningú no està content amb el que té, però, dels defectes físics, un dels pitjors és ser massa baix. Perquè no pots fer-hi res. Si estàs grassa, pots fer una dieta, encara que no servesca de res, però pots intentar-ho: fas alguna cosa pel teu compte. El que és descoratjador és no poder fer-hi res de res. És clar que es podria posar plataformes, però les persones que ho fan no enganyen ningú. I després hi ha els pantalons: els has de dur arrossegant per terra de tan llargs, de manera que dissimulen les plataformes. Tot plegat és grotesc. I a més, és perdre la dignitat. Hi

ha gent que no sap de què li parles quan esmentes la dignitat. Ja veus.

* * *

«Has estudiat, de manera discreta; has tret la majoria d'assignatures i, les que has penjat, les has recuperades. De vegades ha sigut dur. D'altres, hauries donat l'ànima al dimoni –una expressió que diu la mare– per deixar els estudis, per tenir uns diners a la butxaca que siguen teus, per fer la teua vida. Per deixar d'una puta vegada de demanar permís per a tot, fins i tot per respirar. El control: els pares volen el control; i l'exerceixen com si els hi anés la vida: a través dels diners –una arma poderosa–, a través del xantatge sentimental, a través de milers de ganxos invisibles amb què t'enganxen el cos com fan amb els titelles; i hi ha la negativa a acceptar un fracàs: qualsevol fracàs és cosa teua. Tu ets la culpable de tot el que no rutlla: no estudies prou, no estàs atenta, no els respectes. **Dora, tu no ens respectes, ni al teu pare ni a mi.** Bé. Doncs ho fas: estudies, mires de divertir-te, tens una vida completament al marge de la de casa, les normes de la qual no s'assemblen gens a les teues. Tu tens el TEU món. I a sobre et diuen que són els amics, els companys, les amigues, tots plegats els qui et

xuclen la sang i l'enteniment; els que t'escalfen el cap, sense adonar-se que és just a l'inrevés: el teu món, el que vas construint amb la gent que estimes i amb els valors que tries, és un producte teu, potser malgirbat i ple de defectes, però TEU; són ells i les seues normes les que et són imposats. I són ells, els seus aliats i els seus còmplices —educadors, la majoria de profes, els mestretites de la tele que pontifiquen sobre gent com tu, i ells no saben ni de què anem— els qui t'escalfen el cap. No: no és això de la droga, ni això dels condoms, ni les campanyes de lectura. Això està bé. Ho fan avorrit, però notes que hi posen bona intenció. És tota la resta: la manera de pentinar-nos o la manera de ballar, les hores de divertir-nos i l'estúpid ordre que volen que tingues sempre a la teua habitació. Et poses tu, amb el desastre de l'armari de la mare? I amb el calaix de les famoses fotos del pare (fotògraf oficial de la família, per designació pròpia, visca la democràcia!), que diu que en sap tant i no té paciència ni per muntar un simple àlbum o per carregar un simple CD? Eh que no t'hi fiques? Doncs ells sí. I et llegeixen la correspondència, i les notes que guardes, i t'obren la carpeta de classe, i l'agenda, o és que es pensen que som idiotes? Així doncs, porta-ho tot a la taquilla del gimnàs, que

tens tu la clau. I si et dóna la gana, t'hi amagues uns tangles o la foto d'un tio despullat. I si un dia vols, et presentes amb el piercing fet, i que bramen, si volen.

»Acabes, doncs, tota la murga llefiscosa del Batxillerat –aquella olor que fan les aules, com si hi hagués ous podrits barrejats amb pols i unes gotetes de pixum: ho haurien de patentar–, i et cau a sobre tot el drama. Tu ja en tens prou posant a l'hora el teu cos, que et va desballestat i que és tan difícil de controlar –per què redimonis creix tant el pèl de les cames? Què ho fa que cap xampú li done volum al cabell, amb tants anuncis menjant-te el coco? Per què les ungles artificials que són literalment adorables són tan cares? Quin mal has fet per tenir els peus tan grans que no trobes mai sabates del teu gust, i, a sobre, si no ets alta, sembles aquells pallassos antics, que porten sabatots? Per què la regla et baixa quan li dóna la gana i els grans a la cara se'n van quan volen, independentment de les cremes salvadores que et poses dia i nit?–, però el que no t'esperes és que de sobte tot s'accelere. Has de triar carrera, no amb calma, sinó ARA MATEIX. Immediatament. I a casa la murga de cada dia: Nena (per què cony em diuen NENA?), Dora, que t'has de matricular, i saps que la matrícula val un

ou? Sí, pare sí que ho sé, que prou que m'ho refregues per la cara, com em vas refregar l'habitació nova que JO no havia demanat sinó la fleuma de la teua dona que creu que sap millor que jo quins mobles vull.

»Doncs ho superes, tot això. I tens unes amigues estupendes, que tenen problemes com els teus, i t'agrada a rabiari un tio que no et fa ni cas i no et pots traure de sobre un altre tio que és horrible. I la Facultat és una cosa que fa molta sensació quan t'hi incorpores, però després, mira, com un col·legi, però resulta que en comptes de gent solidària amb tu et trobes competidors –depredadors, que s'alimenten de tu per fer currículum, i això no t'ho havia avisat ningú–, a veure qui triomfa en la carrera –no és una carrera, sinó una cursa–, i si cal, et fan la traveta. Això, o aprens a fer-la tu. És fotudament difícil sobreviure, amb uns professors embogits que volen que et dediques a ells com si la resta del món s'hagués esfumat. I el Darío, que ja està en tercer, li ha dit a la Neus d'eixir junts, i això vol dir que passa de tu, tantes miradetes i tanta merda i tantes insinuacions que t'ha fet –o t'ho has inventat, Dora, que estàs feta un embolic i no entens els senyals que et llança la vida i al capdavall només entens els semàfors?–. I les amigues antigues

se't van quedant petites. Sí: petites, perquè quan una cosa s'allunya, disminueix en la distància. I estàs sola, tia. I tens mal de regla. I estàs segura que el doloret del queixal és una càries com una casa i que has de passar el tràngol del dentista, i el pare refregant-te la factura pels nassos, i la mare dient que si confiaves més amb ella aquestes coses no et passarien. Ja veus: tots els especialistes en odontologia dedicant la vida a la formació de càries i la teua mare sap d'on ve amb esfereïdora exactitud: de la teua desafecció per ella, eh que és gros?

»Quan els pares es van casar van trencar amb les seues famílies, i per això tenen complex de Romeo i Julieta. Crec que van trencar o es van casar perquè la mare estava prenyada de mi, i per això es veu que els dec tant, mira quin argument més incompreensible, quan la decisió va ser d'ells, que a mi no m'ho van preguntar... I després de tant de temps han perdut del tot la relació amb les seues famílies. Ara, que no estic certa si amb iaïos i amb oncles jo seria una miqueta més lliure o una miqueta més esclava, perquè tinc amigues de tota mena, i totes ens queixem de les mateixes coses, tant amb família llarga com amb família curta. Bé: tot va com va. Ni bé ni malament.

»A la fi tries biologia, perquè t'ha agradat des de sempre. Però no per especialitzar-te en animals,

com creies que faries quan eres una criatura, sinó per ficar-te en la microbiologia, o en la genètica humana, i inventar la vacuna del càncer i curar l'Alzheimer. O coses més modestes, però útils. A primer curs, tanmateix, només t'ensenyen xorrades com les de l'institut. Pacència, que ja hi arribarà: ho diu tothom. A més has conegut un tio que està fent el doctorat i que és el paio més guapo que has vist a la vida, incloent-hi el Darío, i això que el Darío, si et mira, se't desfà l'ànima com el sucre en el cafè. Bé, no?»

Doncs no.

—Et diuz Dora Fortuny?

És una tia del punt d'informació a l'estudiant, de la qual no sap ni el nom, però que es passa el dia abocada a la fotocopiadora; és una que té un defecte en la parla, però que sembla bastant persona. Ha entrat a l'aula de puntetes i s'ha inclinat sobre Dora per dir-li això de si ella és ella.

Li diu que ha d'anar a l'Hospital General, que als pares els ha passat alguna cosa, que no li han concretat res per telèfon, però que a l'hospital demanen per la filla, que es presente a recepció, que diga el nom i que diga que ha telefonat el doctor Aleu, i allà ja li diran què ha de fer.

—Però què ha passat?

–No ho zé. No t'amoïnez. Que eztaven ingrezatz, el pare o la mare?

Dora està marejada. Potser caurà a terra i tot. I pensa, pensa de pressa. Què tenen a veure els seus pares amb l'Hospital General? El seu pare és concessionari de la Ford i la seua mare treballa a El Corte Inglés, a la secció de joguets, i està a punt d'ascendir a cap de planta. Ni l'un ni l'altre estan malalts.

Dora ix de classe fent tentines. La paia aquella del punt d'informació l'aguanta del braç i li diu alguna cosa que ella no sent. Com si caminés submergida dins l'aigua, on no hi ha sons. «Tinc diners per agafar un taxi? Perquè ara mateix no sé on collons és l'Hospital General.» I no sent què li diuen.

L'empenyen a un lloc: el lavabo. I ara sent que li mullen el front amb aigua i fins i tot li colpegen les galtes, amb unes bufetades menudes i seguides. De sobte se li destapen les orelles, com quan baixes d'un avió.

–Estàz bé, Dora? Guaita tu, mira que marejar-te! Però zi no zabem ni què ha pazat! No t'ezpantez, dona!

Ja dins del taxi, Dora se'n recorda. Una clienta del pare, que havia tingut una criatura i que era IMPRESCINDIBLE anar a veure-la. Ho van discutir en

el sopar. La mare deia que demanar un altre permís la perjudicava, i que ELLA no li demanava MAI a ELL que es deixés la feina pels seus problemes. I que ella no és una mestressa de casa, sempre a disposició d'ell. Dora ho sentia mirant de pensar en les seues coses, perquè són HORRIBLES quan discuteixen. El pare deia que aquell era un cas molt especial, que aquella dona que es deia una cosa així com Pilar (o potser era Dolors?) era la dona del que li havia aconseguit la concessió de la Ford. I que fa set anys que estaven en un programa de fecunditat, molt car, molt dolorós i molt pesat. I que per fi han tingut un nen, i que CAL anar-hi i amb un regal caríssim i un ram de flors enorme. Està segura que van dir l'Hospital General. A les onze. Sí, segur. Dora mira el rellotge, el que li van triar per al seu aniversari i que és lletgíssim, però marca les hores, ves tu si no. Són les onze quaranta-dos. Quan ja està arribant a l'enorme complex hospitalari recorda una altra cosa: que havia prohibit als pares que li telefonessen al mòbil, i que la mare havia protestat amb un argument contundent. «I si passa res? Eh? Què fem si passa res?» Tot remugant no va tenir altre remei que donar-los el telèfon del punt d'informació a l'estudiant, on tenen les llistes de tots els alumnes i les classes que fan. Els

el va donar perquè ella SAP que MAI no passa res més que en el cervell histèric dels pares. Recorda que la mare va obrir l'agenda i va apuntar aquest telèfon ostensiblement: «Dora Fortuny. Facultat de Biològiques. Telèfon 965 554 433». Dora fa un rictus, només d'imaginar-se la seua mare trucant i preguntant per la seua nena!

Paga el taxi i entra per una costera al complex enorme de l'Hospital. «Deu haver-hi mil portes; com sé jo si aquesta és la bona i aquesta la recepció on he de preguntar pel doctor Aleu i dir que em dic Dora Fortuny?»

Sí que ho és. L'envolta tot de gent i un home amb barba blanca –curta, no com la del pare Noël– l'aparta de la gent tot agafant-la pels muscles. La fa caminar fins a un despatx. Li diu si vol un cafè. Hi entra una infermera, que porta una safata menuda amb un gotet de plàstic i una pastilla rosa. El doctor li diu pren-te això, Dora, que et farà falta.

Aleshores li esclata a sobre la notícia: l'ascensor s'ha estavellat des de la planta onzena. A dins hi ha havia una senyora que anava a fer-se una eco, una infermera amb una llitera on viatjava un senyor que anaven a operar de la pròstata, un cambrer amb la capsa de croissants que porta cada dia a les oficines i un matrimoni que arrossegava una enorme cistella

de flors i un ós de peluix gegant, del qual no s'ha pogut trobar el cap. Han mort tots. Fets xixines. Ara estan identificant el xic dels croissants. Ho sent molt. Sigues valenta. I pren-te la pastilla, que els has d'identificar. Com més aviat, millor.

Com més aviat, millor: veges què l'espera a sota d'un llençol en un llit metàl·lic. Potser no hi ha ni un dit gros del peu on penjar l'etiqueta amb els noms. Verge santa, hauria dit la mare, si hagués estat allà.